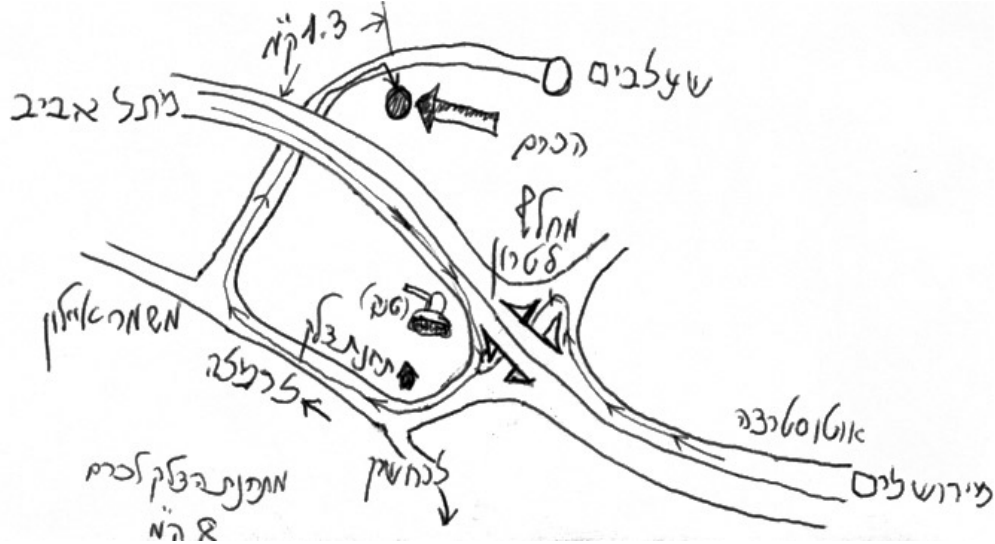

מצוות בבציר ה'תשע"א

נא לשמור על קדושת הדפים, חייבים שמירה או נגיזה
בהודאה להשי"ת הננו לבשר לך, הרשום כממתין לקיים המצוות בכרם בשנת מעשר עני, שזמן
הבציר הגיע. תוכל לבא לקיים בגופך באחד מן הזמנים בשורה הבאה. ואם לא תבא נקיים המצוות
בשליחותך, כמסוכם בעת הרשמתך.

הזמן: י', י"א, ט"ז, י"ז, כ"ג, כ"ד מנחם אב. טלפון לבירורים: 02-5826613, 05731-36148, 05731-55149
המקום: מימין לכביש המוביל לשעלבים, 1.3 ק"מ אחרי שעוברים תחת אוטוסטראדת ירושלים ת"א
ביתר פירוט: יורדים מהאוטוסטראדה במחלף לטרון לכיוון רמלה, ראה מפה. במושב משמר אילון פונים ימינה לשעלבים (יש שילוט) ושם, במרחק 1.3 ק"מ מהמקום שהכביש
לשעלבים חוצה תחת האוטוסטראדה, פונים ימינה וממשיכים בדרך עפר כ-700 מ' עד לשלט "למצוות בבציר" מימין הדרך. (אל תטעה, 300 מטר לפני הסככה שלנו, יש סככה משמאל
לדרך עם שלט "הויה בכרמים").

ציוד במקום: החברה מצוות נדירות תספק לכם בלג"ד:
- מזמרות, לבצירת הענבים - דליים לאיסוף הענבים מהכרם למסחטה. - מסחטה לסחוט הענבים - דליים לקבל המיץ - מסננות לסנן המיץ.
ציוד מהבית: עליכם להביא אתכם - בקבוקים (למיץ), בד או מפת נייר חד פעמית, לסינון המיץ ענבים. - ואם רצונכם לקחת ענבים מבלי לסחטם, שקיות. וכן להצטייד בכובעים נגד השמש, מים, געליים (ולא סנדלים).

מנין המצוות בבצירת ענבים

ארבע מצוות עשה וארבע מצוות לא תעשה של מתנות עניים יכולים לקיים על ידי בצירת ענבים (ועוד מצות עשה אחת ושתי מצוות לא תעשה שבאכילת פועלים):

פרט

- "ופרט כרמך... לעני ולגר תעזב אתם" (ויקרא י"ט י', מ"ע קכ"ד) לעזוב הענבים הנושרים בבציר לעניים.
- "ופרט כרמך לא תלקט" (ויקרא שם, ל"ח ר"ג) אסור ללקט הענבים הנושרים בבציר.

עוללות

- "לעני ולגר תעזב אתם" (ויקרא שם, מ"ע קכ"ג) לעזוב האשכולות הדלים שבכרמו לעניים.
- "וכרמך לא תעולל" (ויקרא שם, ל"ח רפ"ז) "כי תבצור כרמך לא תעולל אחרריך" (דברים כ"ד, כ"א) אסור לקחת האשכולות הדלים שבכרמו.

שכחה

- "ושכחת עומר בשדה... לגר וליתום ולא למנה יהיה" (דברים כ"ד י"ט, מ"ע קכ"ב) לעזוב מה ששכח בבציר לעניים.
- "ושכחת עומר בשדה לא תשוב לקחתו" (דברים שם, ל"ח ר"ד) כשבוצר כרמו, אסור לשוב ולאסוף הנשכח מאחור.

פאה

- "לעני ולגר תעזב אתם" (ויקרא י"ט י', מ"ע קכ"ב) לעזוב חלק מענבים שבכרמו לעניים.
- "לא תכלה פאת שדך לקצור" (ויקרא י"ט ט, ל"ח ר"י) אסור לבצור כל כרמו.

אכילת הפועלים

- "כי תבא בכרם רעך ואכלת ענבים" (דברים כ"ג כ"ה, מ"ע ר"א) שיניח בעל השדה לפועל לאכול בשעת עבודה.
- "ואל כליך לא תיתן" (שם כ"ה) הפועל לא יקח מהענבים בכליו.
- "כנפשך שבעך" (שם, לאו רס"ח) לא יאכל מהם אכילה גסה.
- "וחרמש לא תניף על קמת רעך" (שם כ"ו, לאו רס"ז) לא יאכל בשעה שעסוק במלאכתו, וכשאוכל לא יבצור בכלי לאכילתו.

דינים כלליים השייכים לעשיית המצוות

1. צריך כל אדם לקיים כל אחת מהתרי"ג מצוות שאפשר לו לקיים, גם אם יש קושי בכך (א).
2. כשעושה מצוות עשה צריך לכוין שמקיים בזה מצוה (ב), וראוי לכוין ג"כ מקורה של המצוה בתורה (ג).
3. להתחייב בקיום המצוות התלויות בארץ, צריך שהקניין המחייב במצוה (כגון הכרם), יהיה בתוך תחומי כיבוש עולי בבל (ד).
4. כדי שיתחייב במצוות מתנות עניים מספיק שיקנה רק ענבי הגפנים (ה), ואם קונה מישראל די בקנין סודר (ו). ונתנת הכסף אינו מעכב חלות הקניין (ז).
5. כדי לזכות במצוות, אינו חייב לקיימם בגופו, אלא יכול למנות שליח לקיימם עבורו (ח), אבל אם אפשר, מצוה לקיימם בגופו (ט).
6. למינוי שליח לקיים מצוות, מספיק למנות בדיבור וא"צ קנין (י). ונוהגין שהמשלח אומר: "אני עושה אותך לשליח בלב שלם", או שהמשלח מקבל סודר על כך (יא).
7. מי שמקיים מצוה אחרי הרבה זמן שלא עשה, רצוי לקחת בגד או פרי חדש כדי לברך עליו שהחיינו ולכוון לפטור ג"כ את המצוה (יב) אבל לא יעכב המצוה אם אין לו על מה לברך שהחיינו.
8. ראוי לאדם לשמוח בהקב"ה שזיכה אותו לקיים מצוות אלו, להודות לו, ולבקש שיזכה לקיים מצוות נוספות (יג).

(א) ע' רא"ש פ"ג דמ"ק או' פ' וז"ל, "יש לו לאדם לחזור ולקיים כל המצוות עכ"ל. וע' בזכור למרים פרק כ"ב מבעל הח"ח וז"ל, "צריך כל אדם אפילו התלמיד חכם להזדרז ולקיים כל המצוות שביכולתו לקיים" עכ"ל. וכן כתב בחזו"א יו"ד קע"ה סק"ב. ועיין אורחות יושר להגר"ח ק"ק עמוד פ"ו. ועוד הרבה ראשונים ואחרונים. וכתב לנו הגר"ח ק"ק שאפילו מצוות דרבנן יש להכניס עצמו בחיוב כדי לקיימן לפחות פעם בחייו. אפילו בעל חוב יש לו מצוה לקיים כל המצוות פעם אחת בחייו. וכן כתב לנו הגר"ח ק"ק. וע' בספר אהבת חסד מהח"ח בפרק י"ד בהג"ה לענין הלוואת כסף ולכאורה ה"ה לכאן, וז"ל אף מצד הדין מי שהוא דחוק פטור מלהלוות מעות, מ"מ הרי אנו רואין שכל ישראל כ"א קונה טלית לעצמו אף שאין לו מעות... אף כאן, אם יכין האדם מעט מעות לזה וילווה לישראל הוא מקיים מ"ע דאורייתא עכ"ל (ב) עיין או"ח סי' ס' סע' ד' ועיי"ש במ"ב י', שאם לא כיון כלל במצוה דאורייתא לא יצא. (ג) עיין בהקדמת ספר "אור השנים" שמביא בשם הזוהר והאריז"ל לאמר הפסוק בפיו. גם יש עניין לכוון כשמונע עצמו מלא תעשה. האר"י ז"ל (שערי קדושה סוף שער א' ח"א), של"ה חלק תורה שבכתב אור חדש, וכן מובא בספר לב דוד (החיד"א ז"ל). בקיום כל מצוה יכול גם לקיים מצוות עשה של "ונקדשתי בתוך בני ישראל" (ויקרא כ"ב ל"ב, סה"מ להרמב"ם עשה ט', רמ' יסודי התורה ספ"ה) "כל פורש מעבירה או עשה מצוה לא מפני דבר בעולם, לא פחד ולא יראה ולא לבקש כבוד אלא מפני הבב"ה... הרי זה מקדש את השם". (ד) ע' רמב"ם הל' מתנות עניים פ"א הי"ד והל' תרומות פ"א ה"ה. (ה) ועי' ד"א פ"ב מתנו"ע ס"ק ל"ה ועיין שם בציון הלכה ק"ט. וכתב לנו הגר"ח ק"ק שדי בפירות. ו סודר - שיתן הקונה להמקנה כלי או בגד שלו וכיו"ב (חומ"מ קצ"ה ס"א). ז ע' חומ"מ ס' קצ"ה סעיף א' שהקניין דרבנן קונה ולא מעות. וראינו גדולים שקיימו המצוות אצלינו שלא הקפידו לתת כסף ויש שהקפידו. (ח) חומ"מ קפ"ב סעיף א'. (ט) כי מצוה בו יותר מבשלוחו. ומפורש במ"ב ס"ק ג' על סימן ר"נ לענין הכנות לכבוד שבת וז"ל "וה"ה בכל המצוות מצוה בו יותר מבשלוחו" עכ"ל. וע"ש ציוה"ל ט'. והמצוה היא שהבעלים יכוין כשבוצרים בכרמו שמקיים עוללות פרט ושכחה, ולכוין בסוף הבציר "הרי זו פאה", אבל לבצור בעצמו אין שום מצוה. וכתב לנו הגר"ח ק"ק שיכול לבטל תורה כדי לקיים מצוות אלו בגופו. (י) חומ"מ קפ"ב סעיף א'. וז"ל שם: "... ואין העושה שליח צריך קנין ולא עדים, אלא באמירה בעלמא בינו לבין חבריו...". (יא) אהע"ז קמ"א סעיף כ"ו. וז"ל שם: "נהגו להקנות לעושה שליח, להודיע שגמר בלבו. ואם אמר: בלב שלם אמרתי וגמרת לעשות דבר זה, א"צ קנין". עכ"ל. אם לא עשו קנין או אמירת "בלב שלם", אינו מעכב מינוי השליחות. כלשון החומ"מ בהערה הקודמת. (יב) ביה"ל ס' כ"ב ד"ה קנה. (יג) ראה התפילה המובאת בעמ' ד' בדפים אלו. וגם בתפילה נוספת שבסוף הלכות תרומות ומעשרות שיקבלו הבאים לכרם.

קיצור דינים למצוות התלויות בבצירת ענבים

פרט

1. הדין הוא שענב אחד או שנים שנפרדו מהאשכול בשעת בצירה הם פרט, שלשה או יותר בבת אחת אינם פרט (א). אולם קשה לעמוד על כך, ומאחר וספק מתנו"ע לעניים, יעזבו לעניים כל הענבים שנפרדו מהאשכולות ונפלו לארץ כשבציר (ב).
2. שתי שיטות יש לגבי פרט, א' הענבים הנפרדים מזעזוע כריתת האשכול. ב' הענבים הנפרדים מכח הכאת האשכולות בארץ (ג). והחייב לצאת שתי הדעות (ד). לכן כשבוצר יניח האשכולות ליפול על הקרקע ויזהר שלא יפלו לכליו, ורק אח"כ יאספם לכליו.
3. לא ישאיר כלי קיבול קרוב להגפן שלא יפול מהפרט לתוכו (ה).
4. חיוב פרט דווקא אם בוצר בכלי. ולא כשקוטף ביד (ו).

(א) רמ' מתנו"ע פ"ד הט"ו.

(ב) רמ' מתנו"ע פ"ד ה"ו.

(ג) שם ד"א ס"ק פ"ט.

(ד) כתב לנו הגר"ח ק"ק שחייב לקיים שתי השיטות.

(ה) ר"מ שם פ"ד הל' ט"ז.

עוללות

5. אשכול דליל ענבים, שאין לו כתף ואין לו נטף נקרא עוללת וצריך להניח אותו לעניים. לפי רוב הדיעות, כתף נקרא שלשה ענבים שנשענים ומוגבהים על גבי הענבים שתחתיהם, נטף נקרא שלשה ענבים בקצה התחתון של האשכול. לפי עוד דיעות, כתף נקרא שהענבים מודבקים להשרביט האמצעי עם שריג, ונטף נקרא שהענבים מכסים רוב השרביט^(א). ו"א שעוללת הוא אשכול דל בענבים כל כך שפִּשְׁשָׁמִים האשכול על טבלה, כל הענבים נוגעים בטבלה^(ב).
6. אם יש רק ענב אחד בהאשכול, לכו"ע הוא נקרא עוללת ושייך לעניים^(ג).
7. עוללת שנמצאת בענף על יד אשכול (שבאותו ענף), ספק לנו מתי דרך הבוצרים לבצור אותה עם האשכול, ולכן יניח אותה לעניים^(ד).

שכחה

8. שני תנאים לשכחה: א' - חשב שגמר לבצור. ב' - עבר מהגפן היחידי שהיה לו אפילו יכול לפשוט יד לגפן^(א), הרי הענבים שהשאיר שם נקראים שכחה^(ב). גם יש להחמיר שנקרא שכחה אם השאיר האשכולות שבצר תחת הגפן והלך ושכח לקחתם^(ג).
9. ענבים שלא ראה אותם כי היו מחופים בעלים, ולכן לא בצרם ועבר הלאה, נקרא שכחה ושייכים לעניים^(ד).
10. כדי להתחייב לכלל הדיעות בפרט ושכחה, יש לבצור ליינ^(ה).

פאה

11. צריך להשאיר לכל הפחות אחד משישים^(א) בסוף הבצירה^(ב) לעניים.
12. כשגמר לבצור ובא לקיים מצות פאה, יש אומרים שצריך לאמר: "הרי זו פאה", ו"א שדי במחשבה^(ג).

כללי

13. חלק כלשהו מהגפן חייב בפאה ושאר מתנות עניים (פרט, עוללות, שכחה).^(א)

אכילה הפועלים

14. פועל שבוצר או נושא הענבים לפני גמר מלאכתם למעשר רשאי לאכול.
15. אסור לתת בכליו ("ואל כליך לא תתן"). מותר לו לאכול רק אחרי שהתחיל לבצור עבור הבעל הבית. לא יאכל אכילה גסה, לא ימצוץ היין ויפלוט מה שנשאר מן הענבים^(א). י"א שכשרוצה הפועל לאכול מהגפן יקטוף ביד ולא בכלי^(ב).
16. כדי להציל הפועלים מן איסור הלאוין בסעיף הקודם, כדאי ששוכר הפועלים יתן במתנה את שיאכלו יתר על שהתירה להם התורה^(ג).

הלכות לעניים

17. אברך שאין לו הכנסה קבועה ומובטחת יכול לקחת מתנו"ע. (בד"א ביה"ל ד"ה "היו לו" דף קל"ד מתנו"ע פ"ט)
18. מיץ ענבים של מתנו"ע הפטור מתרו"מ, שספק מעורב עם מיץ שיש בו חיוב, יערבב המיץ ביחד ויעשרן בלי ברכה^(א).

(א) ד"א ס"ק פ"ו ברמב"ם מתנו"ע פ"ד.

(ב) שם הי"ז-י"ח וע' ד"א ס"ק ק"ו וק"ז שמביא כל הדיעות. ואם נפלו או נאכלו ענבים, אינו נקרא עוללת ע"ז. כך כתב לנו הגר"ח ק.

(ג) הי"ח וד"א ס"ק ק"ח.

(ד) ה"ל י"ט.

(ה) ה"ל כ' ובד"א ס"ק קט"ו.

(א) ע"י מתנו"ע פ"ה הכ"ו. לעניינינו שיש לו רק גפן אחד בתוך עריס, נידון כגפן יחידי. כך כתב לנו הגר"ח קניבסקי.

(ב) כדי לצאת כל הדיעות, צריך הפועל וגם הבעה"ב, אם הוא עומד על יד הכרם, לשכות. פ"ה, ה"א וע' ד"א ס"ק ט'. אם עבר מצד אחד מהגפן כדי לבצור בצד השני שבו אינו נקרא שעבר ממנו ויכול לחזור לצד הראשון.

(ג) שם ד"א קע"ט, לשיטת הרמב"ם והראב"ד בפרק א' הי"ב ע"י ביה"ל ד"ה כל זמן.

(ד) סעיף זה הינו תשובה לשאלת רבי, שכחה כיצד? שבאופן הזה מצויה שכחה ביותר! וע' שם פרק ה' ה"ח וד"א ס"ק כ"ג ונ"ב.

(ה) פ"ד ה"ל כ"ז ובד"א ס"ק קנ"ב וע' הליכות שדה מס' 40.

(ז) פ"א הט"ו.

(זי) פ"ב הי"ב וע' ד"א פ"א ס"ק ה'.

(י) שם פ"ב הי"ג, ד"א ס"ק קט"ז, ובה"ל ד"ה וגם וד"ה עד ופ"א בד"א ס"ק ז'.

(יט) ר"מ מתנו"ע פ"ב ה"ל ג', וכן בפ"ג ה"ל כ' וע"י שם ד"א קל"ד. עשר שותפים בגפן אחד נותנים י' פאותץ

(כ) חו"מ של"ז סעיף א' בסמ"ע וראה שם יתר פרטי אכילת הפועלים ונדרשים מהפסוקים "ואכלת ענבים כנפשך שבעך.. וחרמש לא תניף על קמת רעך"

(כא) כ"כ הראב"ד על הר"מ הלכות שכירות פ"ב ה"ג. וגם ערוך השולחן. והגר"ח ק כתב לנו שצ"ע.

(כב) אכילת הפועלים פטורה מתרו"מ. פועל האוכל יתר על שהתירה לו התורה בשכרו, חייב במעשרות (רמ' מעשר פ"ה הל"ט), מתנה אין קובעת למעשר (רמ' שם ה"ו). ובכל אופן יזהר הפועל לאכול רק גרגיר גרגיר, שאז בוודאי פטור מן המעשרות, (שם הי"ג, יו"ד של"א ק"א)

(כג) ד"א הלכות תרומות פ"ב ס"ק קכ"ח.

סדר עשיית המצוות התלויות בבצירת ענבים

- * עיין בקיצור דינים לעיל, ובעיקר עיין שם מה נקרא פרט (סע' 1-4), עוללות (סע' 5-7) שכחה (סע' 8-10), ופאה (סע' 11-12)

* המשגיח של החברה יקנה לבאים, את אשכולות הגפן, בשני קנינים: בקנין חליפין (סודר) וגם בקנין כסף.

לפני הבציר יאמר בפיו:

הריני עושה הכל על צד היותר טוב, על פי דעת התורה וחז"ל (ככתוב פה) ובאם ישכח או לא ידע ולא יכוין כראוי יועיל.

* ראוי להדר לבצור בכונה שיסחוט מהענבים ליינ (ואם לוקח קצת מהענבים לאכילה - לא מעכב), כדי לקיים מתנות עניים ותרומ"מ לכל

הדיעות (בקיצור דינים מתנו"ע סעיף 10, תרו"מ סעיף 1).

הכנה לפאה

* לפני שמתחיל לבצור, יקשור בחוט לא פחות מ- 1/60 מהענבים באמצע חלקתו רחוק מגבולה (צריך לראות שלא יהיה בהם עוללות), כדי שלא יבצרנו אגב שטפיה. ויתכוין לא לעשותו "פאה" רק כשיגמור לבצור (בהמשך תחת כותרת "קיום מצות פאה").

פרט עוללות שכחה

* לפני שמתחיל לבצור, יש מהדרין לומר:

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו הנני מוכן ומזומן לקיים מצוות עשה שצוני בוראי יתברך לעזוב פרט ועוללות לעניים כמו שנאמר "לעני ולגר תעזב אותם", ולעזוב את מה שאשכח לעניים כמו שנאמר "לגר וליתום ולאמנה יהיה". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי.

ויהי נועם ה' אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.

* יכוין שמוכן לקיים מצוות פרט עוללות ושכחה (ע"פ האר"י ז"ל יש לכוין ג"כ הלאוים המובאים לעיל).

* כדי לצאת כל הדיעות בפרט, יש להניח האשכולות ליפול לארץ בשעת הבצירה ולאוספם אח"כ, שאז מפילתם לארץ נפרדים הפרט מהאשכול (סעיף 2).

* אם בטעות בצר עוללות יניחנה תחת הגפן עם הפרט.

* כל הספקות יש להניח לעניים (ראה בקיצור דינים לעיל סעיף 1).

שכחה

* יבצור כדרך הבורצים בלי לשוב לאחוריו, כשחושב בדעתו שגמר מלבצור עוד ועובר קצת הלאה מהגפן פרטי, הענבים שנשארו בגפן הם שכחה (חוץ מהעוללות והפאה, סעיף 11 ו 7).

אכילת פועלים

* יסכם עם בנו או חברו, שיהיה פועל בשבילו לקצור קצת מחלקו לזמן מסוים או במקום מסוים ויסכמו סכום הכסף שישלם לו. וירשה לפועל לאכול בשעת מלאכה וימחל לו אם יאכל יותר ממה שהתורה מתירה. ויזהירונו אבל שלא יקבוץ ויאכל אלא יאכל אחד אחד, כדי שלא יתחייב במעשרות, ראה בהלכות אכילת הפועלים.

* לפני שהפועל מתחיל לעבוד, יכול שוכר הפועל להדר לומר:

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו הנני מוכן ומזומן לקיים מצות עשה שצוני בוראי יתברך להניח לפועל לאכול ענבים בכרם כמו שנאמר "ואכלת ענבים כנפשך שבעך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי. ויהי נועם ה' אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.

* המשכיר מכוין לקיים המצות עשה להניח לפועל לאכול.

* הפועל מתחיל לשים בכליו של המשכיר ואח"כ יכול לקטוף בידו ולאכול ענבים כמה ומתי שרוצה עד סוף מלאכתו שהיא הכנסת המיץ המסונן לבקבוק, ועיין בקיצור דינים לבציר סעיף 14.

* אחרי שגמר הפועל מלאכתו לפני שהמשכיר משלם לו יש מהדרין לומר:

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו הנני מוכן ומזומן לקיים מצות עשה שצוני בוראי יתברך לשלם לפועל ביום עבודתו כמו שנאמר "ביומו תתן שכרו". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי. ויהי נועם ה' אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.

* מכוין לקיים המצות עשה לשלם לפועל ביום עבודתו (ע"פ האר"י ז"ל יש לכוין ג"כ לקיים הלאו של "לא תלין פעולת שכיר").

* המשכיר משלם הכסף שנקבע מראש.

* המשכיר הנ"ל יכול להשכיר את עצמו כפועל לזולתו כדי לזכות חבירו בהמצוה ולקיים בעצמו את הלאוים שעל הפועל.

קיום מצות פאה

* אחר שגמר לבצור, יקיים מצות פאה. מהדרין לומר לפני הפרשת פאה:

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו הנני מוכן ומזומן לקיים מצות עשה שצוני בוראי יתברך להניח חלק מהכרם לעניים כמו שנאמר "לעני ולגר תעזב אותם". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי. ויהי נועם ה' אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.

* יכוון במחשבה, (ויש מחמירין לאמר בפיו) על הענבים שסימן לפני הבציר בחוט: "הרי זו פאה!"

* שמחים שהקב"ה זיכה אותנו לעשות מצוות אלו, ומתפללים שיזכה לעשות כל מצוותיו. יאמר התפילה לקמן:

מודה אני לפניך נותן התורה שזיכתני לקיים מצוותיך היקרות: פאה, שכחה, פרט, עוללות והנחת הפועל לאכול, אשר בכך אצפה שיתקיים בי דבר חז"ל (רבי אבדימי ברבי יוסף זיע"א) שכל הנותן פאה ושכחה לעני כראוי מעלין עליו כאילו בנה בית המקדש והקריב קרבנותיו בתוכו. ועוד שאחרי שנזהרתי כמיטב יכולתי לא לכלות הפאה, אקווה שיתקיים בנו עמך ישראל, "ובך לא אעשה כלה" כדברי רבותינו ז"ל במדרש ויקרא רבה פכ"ט.

מודה אני על העבר וצועק על העתיד, נא תעזרני לקיים את כל דברי תורתך באהבה ואזכה לקיים כל התרי"ג מצוות דאורייתא וכל המצוות דרבנן, עם כל ענפיהם היוצאים מהם ועם כל פרטיהם ודקדוקיהם, אשר כל מצוה ומצוה היא שיעור וצמצום קדוש כדי להכיר אותך תתברך. אנא, כמו שריחמת עלי לחטוף אלו המצוות הנדירות היום, הוס והנני וזכני אותי ואת זרעי ואת כל ישראל לקיים כל מצוותיך (תדירות ונדירות) באהבה גדולה כל ימי לאורך ימים ושנים טובים, כן יהי רצון ע"פ ליקוטי תפילות ל"ג

עשיית מיץ ענבים

מחצי דלי ענבים מקבלים בערך ליטר מיץ ענבים. המיץ במקרר אינו מחמיץ במשך מספר ימים, ובמקפיא כמה חדשים.

יש למהר להפריש תרומות ומעשרות ולהכניס לקירור, כי אם חם, אחרי כמה שעות המיץ מחמיץ.

כדי להתחייב בתרו"מ באופן חמור ומהודר לכל הדעות, צריך שיהיה גמר מלאכה לפני ראיית פני הבית לכן יגמור מלאכתך בשדה, כלומר יסנן עם בד ויכניס לבקבוק (מותר לסחוט אשכולות נגועים בתולעים. וחייב סינון מדוקדק ביותר).

אבל צריך לשקול בזהירות קיום חומרה זו (לעשר אחרי ראיית פני הבית), כי בקל יכולה להביא לידי מכשול. ולכן, מי שאינו מומחה ובקי בכל דיני תרומות ומעשרות יעשר עם המשגיח בשדה.